

Sztuka formowania drzewek bonsai

Tworzenie miniaturowych drzewek bonsai ma bardzo długą tradycję. Wywodzi się z Chin, choć kojarzone jest częściej z Japonią.

Tworzenie miniaturowych drzewek bonsai ma bardzo długą tradycję. Wywodzi się z Chin, choć kojarzone jest częściej z Japonią. Japończycy bowiem szybko zainteresowali się „wynalazkiem” chińskiego mocarstwa. Od VIII wieku n.e. sztuka bonsai rozwijała się w Azji dość prężnie, co zaowocowało stworzeniem całego szeregu zasad jakimi kierujemy się do dziś tworząc te piękne drzewka. Sztuka bonsai nie polega wyłącznie na kształtowaniu rośliny, równie ważna jest donica w jakiej drzewko rośnie. Sama nazwa (bon czyli pojemnik i sai czyli roślina) wskazuje na nierozłączny charakter kompozycji jaki tworzą. Razem z innymi elementami kompozycji można stworzyć cały krajobraz, z jeziorami i górami włącznie.

gatunek: Ficus, Autor: Jacek Grzelak

Polska w znaczący sposób zaczęła się interesować drzewkami bonsai zaledwie kilkanaście wieków później :). Konkretnie chodzi o ostatnie kilka lat, gdy coraz częściej możemy zauważyć bonsai w domach i biurach. Jest to z pewnością bardzo ciekawy element wyposażenia wnętrz, tarasów czy ogródków, często wręczany również jako oryginalny prezent. Dodatkowo możliwość kształtowania takiej rośliny własnoręcznie daje wiele radości. Wielkim plusem opisywanych drzewek jest fakt, że jest to dzieło nieskończone. Nawet najpiękniej uformowane bonsai, ciągle rośnie. Jeśli więc zaprzestaniemy jego pielęgnacji i przycinania nowych pędów roślina straci swój wygląd przeobrażając się powoli w zwykły krzak. Hodowla bonsai polega więc na nieustannym dążeniu do doskonałości, a fakt ciągłego rozwoju rośliny daje nam stale nowe szanse na udoskonalenie formy drzewka.

gatunek: Modrzew, Autor: Jacek Grzelak

Co decyduje o wartości bonsai? Przede wszystkim wiek drzewka i sposób jego uformowania. Drzewka bonsai mogą żyć tak długo jak ich odpowiedniki w naturze, czyli np. w przypadku dębów i innych długowiecznych gatunków nawet kilka tysięcy lat. Istnieje wiele egzemplarzy bonsai (zdecydowana większość w Azji), które hodowane są od wielu pokoleń. Przekazywane z ojca na syna drzewa stają się dziełami sztuki. Inne cechy podnoszące wartość rośliny związane są ze wspomnianym wiekiem jak grubość pnia, odpowiednio szeroka podstawa pnia (jak np. u starych dębów) czy rozłożysta i gęsta korona. Istnieją jednak sposoby „oszukania czasu”, pozwalające nadać fragmentom drzewka wygląd znacznie starszych niż są w rzeczywistości, to jednak nie jest już wiedza powszechna :)

gatunek: Modrzew, Autor: Jacek Grzelak

Dla niektórych może wydać się dziwne, że wspomniano o dębach, przecież to jest zwykłe drzewo jakie spotykamy niemal codziennie w naszym krajobrazie. Jednak to jest kolejna zaleta tej sztuki. Własne bonsai możemy stworzyć praktycznie z każdego gatunku drzewa i krzewu. Nie ma bowiem czegoś takiego jak gatunek „bonsai”. Nie istnieją więc też „nasiona bonsai”. Wykorzystując niewielką wiedzę naszego społeczeństwa w tym temacie, pojawiający się oszuści oferują nam właśnie takie produkty. Rynek internetowy jest pełen ofert „nasion bonsai” sprzedawanych przez ludzi, którzy o sztuce bonsai nie mają najmniejszego pojęcia. W rzeczywistości są to nasiona drzew, jakie samodzielnie możemy zebrać w lesie, tyle że sprzedawane pod bardziej „komercyjną” nazwą. Warto uczulić Szanownego Czytelnika na ten fakt, ponieważ rozpoczynanie przygody z bonsai od nasion z góry skazane jest na niepowodzenie.

Jak więc najlepiej zacząć? Pierwsza sprawa to podstawowa wiedza. Kompetentne źródło wiedzy jest tym czego potrzebujemy najbardziej. Zglądamy więc do literatury lub serwisu internetowego np. (www.przyjacielebonsai.pl) gdzie znajdziemy działy opisujące podstawowe zagadnienia, a odpowiedzi na nurtujące nas pytania odszukamy na forum dyskusyjnym będącym częścią serwisu. Po wnikliwej lekturze i poznaniu podstawowych zabiegów oraz wymagań roślin czas na własne próby. Jak to mówią, aby biegać trzeba się najpierw nauczyć chodzić, dlatego nie rzucamy się od razu do tworzenia własnego drzewka od podstaw. Na początek poznawania sztuki bonsai w praktyce, poleca się pielęgnację już uformowanego drzewka. Obecnie zakup takiej rośliny nie jest już problemem (wskazując choćby sklep wspomnianego wcześniej serwisu internetowego). Doświadczenie jakie zdobędziemy przy hodowli naszego pierwszego drzewka będzie podstawowym i najważniejszym, ponieważ właśnie w tym czasie nauczymy się jakie warunki musimy zapewnić roślinie do optymalnego rozwoju, poznamy ich reakcje na czynniki zewnętrzne, przeprowadzimy pierwsze przycinanie, przesadzanie i drutowanie. Napotkamy pierwsze trudności i osiągniemy pierwsze sukcesy.

gatunek: Jałowiec, Autor: Jacek Grzelak

To wszystko pozwoli nam zrobić kolejny krok w przód. Z czasem gdy opanujemy już podstawową wiedzę, przychodzi chęć na stworzenie własnej rośliny od podstaw. Mamy tu kilka możliwości, jednak najlepszym rozwiązaniem jest formowanie bonsai z rośliny zakupionej w centrum ogrodniczym. Zalety: mamy już zakorzenioną roślinę i możemy szukać spośród wielu egzemplarzy i gatunków wybierając tę najlepiej rokującą na piękne bonsai. Sposób ten pozwala uzyskać wstępne efekty już po pierwszym formowaniu, gdy np. przy hodowli z sadzonki zajmie nam to przynajmniej kilka lat.

Co jest ważne w hodowli bonsai? Informacje o posiadanym gatunku, czyli jego wymagania co do podlewania, stanowiska, nawożenia i przycinania. Przestrzeganie terminów cięcia, przesadzania i nawożenia. Najważniejsza jest jednak obserwacja rośliny i jej reakcji na różne bodźce, przez co poznajemy jej potrzeby i możemy zapewnić optymalne warunki. Tworząc bonsai, inspirację należy czerpać z natury, spacer do lasu z pewnością podsunie nam parę nowych pomysłów, a obserwacja natury podpowie w jaki sposób formować poszczególne części naszego drzewka. Pamiętajmy, że bonsai ma być odzwierciedleniem starego drzewa rosnącego w naturze i właśnie ta wskazówka jest kluczem do Waszego sukcesu.

--

Robert Napieralski
Przyjaciele Bonsai
www.przyjacielebonsai.pl

Autor: Robert Napieralski

Przedruk ze strony: http://www.artelis.pl/art-4437,10,54-2,Dom_i_Ogrod,Sztuka_formowania_drzewek_bonsai_.html

Artykuł pobrano ze strony eioba.pl